

Dominique Paepe,
DipECVIM-CA, PhD

Vakgroep kleine huisdieren,
Faculteit Diergeneeskunde,
Universiteit Gent
België

dominique.paepe@
ugent.be

AANPAK VAN NIERFALEN BIJ DE OUDE KAT

Chronische nierziekte (CNZ) is een frequente aandoening bij de oudere kat en tast minstens 1/3 van de geriatrische katten (> 15 jaar) aan. Het is een irreversibele en variabel progressieve aandoening en één van de voornaamste doelstellingen van de therapie is deze progressie af te remmen. Vroegtijdige detectie en behandeling van CNZ is geassocieerd met een betere prognose, maar jammer genoeg worden de meeste katten pas in een laat stadium (IRIS stage 3-4) gediagnosticeerd. Om de CNZ sneller vast te stellen wordt screening van risicopopulaties voor CNZ, waaronder senior (11-14 jaar) en geriatrische katten, sterk aangeraden.¹

De voornaamste therapeutische pijlers om de progressie van CNZ af te remmen, zijn het toedienen van een nierdieet en controle van hyperfosfatemie, proteïnurie en hypertensie. Bij katten met IRIS stage 3 of 4 CNZ, is er overtuigend bewijs dat een nierdieet zowel de levenskwaliteit (verminderde frequentie van uremische crisis) als levensduur kan verbeteren. Hyperfosfatemie kan aangepakt worden met een nierdieet, eventueel aangevuld met orale fosfaat binders. Om glomerulair eiwitverlies te beperken, wordt het renine-angiotensine-aldosteron systeem geremd via angiotensine convertering enzyme (ACE)- inhibitoren, zoals benazepril, of angiotensine receptor blokkers (ARB), zoals telmisartan. Indien er een verhoogde bloeddruk is (systolisch > 160 mmHg), wordt in de eerste plaats amlodipine geadviseerd.²⁻⁵

Tal van andere therapieën kunnen helpen om de levenskwaliteit van katten met CNZ te ondersteunen. Dit is vooral noodzakelijk bij vergevorderde CNZ als er uremische symptomen optreden zoals anorexie, misselijkheid of braken. Mirtazapine stimuleert de eetlust, verhoogt het lichaamsgewicht en vermindert het braken bij katten met CNZ. Ook maropitant kan het braken doen afnemen. Indien de eetlust onvoldoende blijft, is nutritionele ondersteuning met behulp van een voedingssonde (korte termijn neusslokdamsonde, lange termijn slokdarmsonde) een mogelijkheid. Katten die hun vochtbalans niet op pijn kunnen houden, kunnen tijdelijk gehospitaliseerd worden voor intraveneuze infuustherapie (in geval van uremische crisis) of kunnen thuis of in de dierenartsenpraktijk regelmatig subcutaan vocht worden toegediend. Ook anemie kan bijdragen tot lusteloosheid, zwakte en verminderde eetlust en kan gecorrigeerd

worden met recombinant humaan erythropoëtine (EPO). Tot slot moeten bijkomende aandoeningen zoals osteoartrrose of urineweginfectie adequaat aangepakt worden, bij voorkeur met medicatie die geen nadelige impact heeft op de nierfunctie.^{2,4,6}

Essentieel voor een goede aanpak van feline CNZ is een strikte opvolging en vlotte communicatie met de klant. In geval van vragen of problemen moeten eigenaars snel bij een dierenarts of dierenartsassistent terecht kunnen. Ook dient er bij iedere controle te worden nagegaan of de eigenaar de therapie vlot en correct kan toedienen, zeker voor katten met eindstadium nierfalen die meerdere behandelingen toegediend krijgen. Stress – en daardoor impact op de levenskwaliteit – door het toedienen van de medicatie moet zoveel mogelijk vermeden worden.^{4,6}

Referenties

1. Paepe. Early recognition of feline chronic kidney disease. *Eur J Comp An Pract* 2015; 25: 61-77.
2. IRIS Treatment recommendations for CKD in cats. www.iris-kidney.com 2015.
3. Polzin & Churchill. Controversies in veterinary nephrology: renal diets are indicated for cats with International Renal Interest Society chronic kidney disease stages 2 to 4: The Pro View. *Vet Clin Small Anim* 2016; 46: 1049-1065.
4. Sparkes et al. ISFM Consensus guidelines on the diagnosis and management of feline chronic kidney disease. *J Feline Med Surg* 2016; 18: 219-239.
5. Vaden & Elliott. Management of proteinuria in dogs and cats with chronic kidney disease. *Vet Clin Small Anim* 2016; 46: 1115-1130.
6. Quimby. Update on medical management of clinical manifestations of chronic kidney disease. *Vet Clin Small Anim* 2016; 46: 1163-1181.